

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу

«Розвиток зв'язного мовлення в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями інтелекту засобом дидактичних ігор»

магістранта спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

Васильєва Марини Павлівни

Магістерська робота присвячена розвитку зв'язного мовлення в учнів молодшого шкільного віку з порушеннями інтелекту засобом дидактичних ігор. У дослідженні чітко витримана і представлена її основна структура, яка вбирає в себе актуальність, мету і завдання дослідження, об'єкт і предмет роботи, теоретичне та практичне значення, апробацію результатів роботи, три розділи з висновками до них, загальні висновки, список використаних джерел та додатки.

У першому розділі магістерської роботи висвітлено теоретичні основи розвитку зв'язного мовлення в молодших школярів із порушеннями інтелектуального розвитку. Під поняттям «мовлення» автор розуміє найважливішу психічну функцію, властиву тільки людині. Розвиток дітей з порушеннями інтелекту значно відстає від показників їхніх однолітків з нормо-типовим розвитком на всіх етапах їхньої життєдіяльності. На думку Васильєвої М. П., у процесі актуалізації зв'язного мовлення школярі молодших класів із порушеннями інтелекту потребують постійної стимуляції з боку дорослих, систематичної допомоги, яка проявляється або у формі питань, або в підказці.

Другий розділ дослідження присвячений теоретико-імпіричному вивченню розвитку зв'язного мовлення у молодших школярів з порушеннями інтелекту. Для об'єктивного визначення стану розвитку зв'язного мовлення в учнів Васильєвою М. П. було визначено такі критерії, як «Закінчене висловлювання фрази», «Встановлення лексико-сміслових відносин між предметами і діями», «Складання фраз на основі наочності», «Використання зв'язної сюжетної розповіді на основі наочних фрагментів-епізодів», «Складання розповіді на основі особистого досвіду» та «Складання описової розповіді». На їх основі Васильєва М. П. визначила такі рівні розвитку зв'язного мовлення в дітей з порушеннями інтелекту, як високий, середній і низький.

У результаті проведеного констатувального дослідження було встановлено, що 50 % учнів означеної категорії перебувають на низькому рівні, 33,3 % дітей перебувають на середньому рівні та 16,6 % школярів з

порушеннями інтелектуального розвитку мають високий рівень зв'язного мовлення.

Третій розділ дослідження присвячений проблемі експериментальної перевірки ефективності комплексу дидактичних ігор та методики його застосування в роботі з молодшими школярами з порушеннями інтелекту в умовах інклюзивного класу. Розроблений автором комплекс дидактичних ігор структурно складається з п'яти груп ігор, які спрямовані на розвиток й збагачення активного словника, на розпізнавання частин мови та з'ясування взаємозв'язку між ними, на розвиток зв'язного мовлення, формування вмінь та комунікативної діяльності, на вдосконалення правильної звуковимови, розвитку фонематичного слуху та на словотворення.

Методика розвитку зв'язного мовлення в дітей означеної категорії засобом дидактичних ігор передбачає застосування гри у декілька етапів: підготовчого, вступного, основного і заключного. Для ефективного використання дидактичної гри Васильєва М. П. рекомендує дотримуватися таких умов, як відповідність змісту гри дидактичній меті, урізноманітнення прийомів проведення гри та розроблення низки варіантів ігор, поступове ускладнення ігрових завдань, впровадження нових ігор, врахування пізнавальних можливостей учнів при створенні ігор і розподілі завдань, наявність чітких правил і критеріїв оцінювання та інші;

Результати експерименту свідчать про позитивну динаміку в розвитку зв'язного мовлення означеної категорії учнів. Зокрема, кількість дітей, у яких показники піднялися до високого рівня зросли на 7,2 %, кількість дітей розвиток зв'язного мовлення у яких піднявся до середнього рівня зріс на 21,4 %, а кількість дітей, які залишилися на низькому рівні зменшилася на 28,5 %.

Магістерська робота є цілісним і завершеним дослідженням та відповідає всім вимогам, що висуваються до робіт цього типу і може бути високо оцінена за умови успішного захисту.

17.12.2020 р.

Рецензент –
доктор педагогічних наук, професор

Кульбіда С. В.